

PIOTR KRYWAK

Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej WSP w Krakowie w latach 1990/91–1991/92

I. Prace organizacyjno-dydaktyczne

W omawianych latach w Katedrze funkcjonowały nadal 2 pracownice: Historii Książki i Bibliotek oraz Czasopiśmiennictwa Polskiego i Zagadnień Wydawniczych.

Pracami Katedry kierowała Rada Naukowa w składzie: prof. dr hab. Jerzy Jarowiecki, prof. dr hab. Wacława Szelińska, prof. dr hab. Ryszard Ergetowski, dr Maria Konopka, dr Bożena Pietrzyk, dr Roman Jaskuła i dr Michał Zięba. W roku akademickim 1991/92 nowymi członkami Rady w miejsce dr R. Jaskuły i M. Zięby zostali: dr Anna Faber-Chojnacka i dr Piotr Krywak. Rada Katedry zbierała się 40-krotnie na posiedzeniach protokolowanych, poświęconych organizacji pracy naukowej i dydaktycznej, badaniom naukowym, sprawom rozwoju młodej kadry, pracom magisterskim, organizacji i planom nowych form studiów, pracy z młodzieżą i problemom kadrowym. W ciągu omawianych 2 lat odbyło się też 18 zebrań naukowych Katedry Bibliotekoznawstwa.

W roku akademickim 1990/91 opracowano w Katedrze nowy plan studiów bibliotekoznawczych, które po zatwierdzeniu przez Radę Wydziału Humanistycznego WSP wprowadzony został w życie w r. 1992/93. Dokonano również korekty obowiązującego dotąd planu studiów. W r. 1991/92 przygotowany też został plan 3-letnich, magisterskich studiów zaocznych dla absolwentów Studiów Nauczycielskich. Studia te uruchomiono w roku akademickim 1992/93.

W latach objętych tą informacją poszczególnymi odcinkami pracy zajmowali się:

- a) I Studium Podyplomowe dla absolwentów różnych kierunków studiów – ad. dr. Roman Jaskuła;
- b) II Studium Podyplomowe dla absolwentów bibliotekoznawstwa – początkowo ad. dr Michał Zięba, a następnie ad. dr Bożena Pietrzyk;
- c) Praktyki zawodowe studentów dziennych i zaocznych – mgr Leszek Żyła;

d) Koło Naukowe „Bibliolog” – kurator: prof. dr hab. Wacława Szelińska, opiekunowie sekcji: dr Barbara Góra, mgr Lidia Ippoldt, mgr Marek Glogier;

e) opiekunowie studiów dziennych:

1. r. akad. 1990/91: I r. – dr Barbara Góra, II r. – mgr Lidia Ippoldt, III r. – dr Bożena Pietrzyk, IV r. – mgr Alfred Toczek, V r. – dr Marek Pieczonka.

2. r. akad. 1991/92: I r. – dr Grażyna Wrona, II r. – dr Barbara Góra, III r. – mgr Lidia Ippoldt, IV r. – dr Bożena Pietrzyk, V r. – mgr Alfred Toczek.

f) opiekunowie studiów zaocznych:

1. r. akad. 1990/91: I r. – dr Piotr Krywak, II r. – dr Anna Faber-Chojnacka, III r. – dr Jan Bujak, IV r. – dr Henryk Czubała, V r. – dr Maria Konopka.

2. r. akad. 1991/92: II r. – dr Piotr Krywak, III r. – dr Anna Faber-Chojnacka, IV r. – dr Jan Bujak, V r. – dr Henryk Czubała.

II. Działalność dydaktyczno-wychowawcza

Działalność dydaktyczno-wychowawcza Katedry obejmowała studentów studiów dziennych, zaocznych i podyplomowych. Stan liczbowy słuchaczy przedstawiał się następująco:

	studia dzienne		studia zaoczne	
	1990/91	1991/92	1990/91	1991/92
r. I	58	41	29	–
r. II	61	57	31	29
r. III	57	50	29	25
r. IV	39	51	27	28
r. V	30	37	26	27

Na studiach podyplomowych Katedra kształciła w r. akad. 1990/91 – 61 studentów, a w r. 1991/92 – 19.

Realizacja planów i programów nauczania przebiegała bez większych zakłóceń. Zajęcia dydaktyczne wzbogacano wycieczkami do bibliotek w Krakowie, Warszawie, Wrocławiu, Łańcucie, a także do krakowskich ośrodków informatycznych, teatrów i muzeów.

Dobre wyniki osiągnęli absolwenci. W roku akademickim 1990/91 spośród 30 studentów V roku studiów dziennych 21 zdało w terminie egzamin magisterski. Wyniki: bdb – 3, db – 7. Z 26 studentów V r. studiów zaocznych egzamin magisterski zdało w terminie 11 osób. Wyniki: bdb – 3, db – 7. W następnym roku, 1991/92, V rok studiów dziennych liczył 37 studentów. Egzamin magisterski zdało w terminie 33, z czego 9 na ocenę bdb, a 21 na db. Z 27 studentów V roku studiów zaocznych do końcowego egzaminu przystąpiło w terminie 19 (wyniki: 11 – bdb, 6 – db).

Ożywioną działalność prowadziło Koło Naukowe „Bibliolog”, które wydawało okresowo ścienną gazetkę informacyjną, organizowało wycieczki, spotkania dyskusyjne i wystawy. W okresie letnim członkowie Koła brali udział w 3-tygodniowych obozach naukowych w Pelplinie, gdzie pod opieką prof. dr hab. Wacławy Szelińskiej i dr Barbary Góry porządkowali i opracowywali zbiory biblioteki klasztornej.

III. Kadra naukowo-dydaktyczna i jej rozwój

1. Stan i awanse kadry

W r. akad. 1990/91 w Katedrze zatrudnione były 32 osoby, w następnym – 33. Wśród pracowników było 3 profesorów (początkowo 1, a następnie wszyscy z tytułem naukowym), 17 (od października 1991 r. – 18) adiunktów, 2 wykładowców ze stopniem doktora, początkowo 4, a później 5 asystentów, 2 bibliotekarzy, 2 pracowników inżynieryjno-technicznych i 1 pracownik administracyjny. Spośród adiunktów 2, a następnie 3 zatrudnionych było na 1/2 etatu.

W okresie sprawozdawczym z Katedry odeszli: doc. dr hab. Halina Bursztyńska, dr Władysława Wójcik i dr Franciszek Kleszcz. Rozpoczęli w niej pracę: dr Barbara Kamińska-Czubałowa, dr Józef Szocki i mgr Marek Glogier.

2. Rozwój naukowy kadry

Rozwój naukowy pracowników Katedry wiązał się z realizacją tematów badawczych prowadzonych przez Katedrę i jej pracownię oraz w ramach Centralnego Programu Badań Podstawowych. Wyniki tych badań zawarte zostały w raportach i licznych publikacjach, a także materiałach przyjętych do druku. W latach 1990–1991 pracownicy Katedry opublikowali 13 książek, 100 rozpraw i artykułów oraz 25 recenzji i sprawozdań. W roku 1990/91 do druku złożyli 12 książek i 43 artykuły, a w roku 1991/92 – 7 książek i 56 artykułów.

Nastąpił dalszy postęp w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych:

- a) postępowanie w sprawie nadania tytułu profesora nadzwyczajnego
 - w roku akad. 1991/92 tytuł profesora nadzwyczajnego nadany został doc. dr hab. Wacławie Szelińskiej;
 - w roku akad. 1991/92 tytuł profesora nadzwyczajnego nadany został doc. dr hab. Ryszardowi Ergetowskiemu.

b) habilitacje

- w roku akad. 1990/91 Rada Wydziału Humanistycznego WSP w Krakowie nadała tytuł doktora habilitowanego nauk humanistycznych dr. Janowi Bujakowi.

c) doktoraty

- 27 września 1990 r. tytuł doktora nauk humanistycznych uzyskała mgr Grażyna Wrona, która przedstawiła pracę na temat: „Towarzystwa Naukowe w Krakowie i ich księgozbiory w 20-leciu międzywojennym”. Promotor: prof. dr hab. Wacława

Szelińska; recenzenci: prof. dr hab. Jan Trzynadłowski – Uniwersytet Wrocławski, prof. dr hab. Jerzy Jarowiecki – WSP Kraków.

– w maju 1990 r. otwarty został przewód doktorski mgr Ewy Wójcik na temat: „Kalendarze w 20-leciu międzywojennym” (dzieje, problemy kultury i literatury). Opiekun naukowy: prof. dr hab. Jerzy Jarowiecki;

– w październiku 1991 r. otwarty został przewód doktorski mgr Alfreda Toczka na temat: „Krakowski dziennik PPS «Naprzód» i jego oblicze polityczne w latach 1919–1939”. Opiekun naukowy: prof. dr hab. Ryszard Ergetowski.

Do otwarcia przewodu doktorskiego szykuje się ponadto mgr Lidia Ippoldt opracowująca temat: „Czytelnictwo dzieci przewlekle chorych i jego funkcja biblioterapeutyczna”. Opiekun naukowy: prof. dr hab. Jerzy Jarowiecki.

W Katedrze powstają też prace doktorskie:

– mgr J. Marszałskiej: „Biblioteka rodowa Sanguszków i jej znaczenie historyczne” (opiekun naukowy: prof. dr hab. Wacława Szelińska; przewód otwarty w czerwcu 1990 r.);

– mgr M. Wyczęsany: „Księgarstwo tarnowskie od początków do 1939 r.” (opiekun naukowy: prof. dr hab. Wacława Szelińska; przewód otwarty w lipcu 1990 r.);

– mgr I. Chęcińskiej: „Proza historyczno-marynistyczna dla młodzieży (po 1918 r.)”. Opiekun naukowy: prof. dr hab. Jerzy Jarowiecki (przewód otwarty w Uniwersytecie Szczecińskim).

IV. Działalność naukowa i publikacyjna

1. Udział w realizacji problemów centralnie kierowanych

W r. akad. 1990/91 Katedra zakończyła prace związane z realizacją CPBP 08.17 II E 3: „Działalność szkół”. Katedra koordynowała prace 12 zespołów badawczych, w które zaangażowane było ponad 200 osób ze wszystkich uniwersytetów i WSP oraz Oddziałów Doskonalenia Nauczycieli z Krakowa, Wrocławia, Jeleniej Góry, Rzeszowa, Kielc, Szczecina i Katowic. Wszystkie opracowania i raporty zostały pozytywnie ocenione przez recenzentów i przyjęte. Wyniki badań każdego zespołu zostały opublikowane. Katedra, realizująca bezpośrednio temat II E 3 – „Funkcjonowanie bibliotek szkolnych”, opublikowała:

1. J. Jarowiecki, J. Szocki: *Funkcjonowanie bibliotek szkolnych. Raport z badań*. Kraków 1990;

2. *Funkcjonowanie bibliotek szkolnych w Polsce Ludowej. Bibliografia za lata 1945–1987*. Oprac. Anna Faber-Chojnacka, Barbara Góra, Władysława Wójcik. Red. Jerzy Jarowiecki. Kraków 1990;

3. *Funkcjonowanie bibliotek szkolnych w Polsce w latach 1945–1989*. Pod red. Jerzego Jarowieckiego. Kraków 1991. (Autorzy: J. Jarowiecki, M. Konopka,

M. Drzewiecki, W. Wójcik, J. Szocki, Z. Sokół, D. Adamczyk, A. Krawczyk, G. Sznajder, W. Bukowczan).

2. Działalność publikacyjna

Prace opublikowane w latach 1990–1992

Lp.	Nazwa problemu	Książki	Artykuły	Recenzje, sprawozdania	Razem
1	2	3	4	5	6
I	Dzieje książki i wydawnictw				
	A. do 1918 r.	2	12	2	16
	B. 1918–1939	–	1	1	<u>2</u>
					18
II	Historia i funkcje społeczne bibliotek				
	A. do 1918 r.	–	6	–	6
	B. 1918–1939	–	1	–	1
	C. 1939–1945	–	–	–	–
	D. po 1945 r.	3	12	–	<u>15</u>
					22
III	Bibliografia i informacja naukowa	4	2	4	10
IV	Historia prasy polskiej				
	A. do 1918 r.	–	2	1	3
	B. 1918–1939	1	5	–	6
	C. 1939–1945	–	4	–	4
	D. po 1945 r.	1	19	–	<u>20</u>
					33
V	Historia literatury polskiej, kultura literacka				
	A. do 1918 r.	1	4	3	8
	B. 1918–1939	–	–	–	–
	C. 1939–1945	–	4	–	4
	D. po 1945 r.	1	6	9	<u>16</u>
					28
VI	Czytelnictwo	–	13	–	13
VII	Historia nauki biografistyka	–	13	5	18
Razem:		13	104	25	142

Prace złożone do druku w r. akad. 1990/91

Lp.	Nazwa problemu	Książki	Artykuły	Recenzje, sprawozdania	Razem
1	2	3	4	5	6
I	Dzieje książki i wydawnictw	5	8	–	13
II	Historia i funkcje społeczne bibliotek	–	6	1	7
III	Bibliografia i informacja naukowa	1	1	–	2
IV	Historia prasy polskiej	2	11	–	13
V	Historia literatury polskiej	2	4	–	6
VI	Czytelnictwo	–	1	–	1
VII	Historia nauki biografistyka	2	12	1	15
Razem:		12	43	2	57

Prace złożone do druku w r. akad. 1991/92

Lp.	Nazwa problemu	Książki	Artykuły	Recenzje, sprawozdania	Razem
1	2	3	4	5	6
I	Dzieje książki i wydawnictw	1	4	–	5
II	Historia i funkcje społeczne bibliotek	–	11	2	13
III	Bibliografia i informacja naukowa	1	–	–	1
IV	Historia prasy polskiej	2	13	3	18
V	Historia literatury polskiej	2	14	1	17
VI	Czytelnictwo	–	3	–	3
VII	Historia nauki biografistyka	1	11	4	16
Razem:		7	56	10	73

3. Udział w konferencjach naukowych – odczyty

- 13–14 XII 1990 prof. dr hab. Jerzy Jarowiecki: „Prasa podziemna na Śląsku i w Zagłębiu”. Sesja naukowa z okazji 200-lecia prasy polskiej na Śląsku.
- 11 IV 1991 prof. dr hab. Jerzy Jarowiecki: „O akademickim kształceniu bibliotekarzy w Polsce – dyskusyjnie”. Wojewódzka Biblioteka Publiczna, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Opole.
- 26 IV 1991 prof. dr hab. Jerzy Jarowiecki: „Józef Ignacy Kraszewski i jego księgozbiór”. Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Kielcach.

- 28 V 1991 dr Józef Szocki: „Użytkownicy informacji bibliotek pedagogicznych”. III Seminarium Naukowe nt. „Problemy informacji edukacyjnej w Polsce”. Warszawa.
- 28–29 V 1991 dr Jan Bujak: „Ślady obcowania różnych narodowości w kulturze i języku polskim mieszkańców Żadowy na Bukowinie Północnej przed 1950 r.” Międzynarodowa konferencja naukowa „Bukowina – wspólnota kultur i języków”. Instytut Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Warszawskiego i Wojewódzki Ośrodek Kultury w Pile.
- 5 XI 1991 prof. dr hab. Jerzy Jarowiecki: „Lektura Władysława S. Reymonta przy pisaniu powieści historycznych”. WSP w Kielcach.
- 22–23 XI 1991 prof. dr hab. Jerzy Jarowiecki: „Prasa lokalna w Krakowie”. Symposium „Prasa lokalna”. Towarzystwo Naukowe Płockie i Uniwersytet Warszawski.
- 28–29 XI 1991 dr Jan Bujak: „«Ruch» i «Tydzień» – dwa lwowskie tygodniki lat siedemdziesiątych XIX w.” Konferencja naukowa nt. „Książki, czasopisma, biblioteki Krakowa i Lwowa w XIX i XX wieku”. Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej WSP w Krakowie.
- 28–29 XI 1991 mgr Marek Glogier: „Lwowskie, międzywojenne periodyki katolickie obrządków: łacińskiego, greckiego i ormiańskiego”. Konferencja naukowa nt. „Książki, czasopisma, biblioteki Krakowa i Lwowa w XIX i XX w.” Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej WSP w Krakowie.
- 28–29 XI 1991 prof. dr hab. Jerzy Jarowiecki: „Prasa we Lwowie 1918–1939”. Konferencja naukowa nt. „Książki, czasopisma, biblioteki Krakowa i Lwowa w XIX i XX w. Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej WSP w Krakowie.
- 28–29 XI 1991 dr Roman Jaskuła: „Ruch wydawniczy w Galicji 1849–1863. Problemy badawcze”. Konferencja naukowa nt. „Książki, czasopisma, biblioteki Krakowa i Lwowa w XIX i XX w.” Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej WSP w Krakowie.
- 28–29 XI 1991 dr Barbara Kamińska-Czubałowa: „Zbiory specjalne w bibliotece Piotra Moszyńskiego (1800–1879)”. Konferencja naukowa nt. „Książki, czasopisma, biblioteki Krakowa i Lwowa w XIX i XX w.” Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej WSP w Krakowie.

- 28–29 XI 1991 dr Marek Pieczonka: „Firmy wydawnicze we Lwowie w latach 1918–1939. Próba rejestracji ilościowej”. Konferencja naukowa nt. „Książki, czasopisma, biblioteki Krakowa i Lwowa w XIX i XX w.” Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej WSP w Krakowie.
- 28–29 XI 1991 dr Józef Szocki: „Księgozbiory domowe inteligencji i ziemian w Galicji XIX i początków XX w. w świetle badań”. Konferencja naukowa nt. „Książki, czasopisma, biblioteki Krakowa i Lwowa w XIX i XX w.” Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej WSP w Krakowie.
- 28–29 XI 1991 mgr Alfred Toczek: „Krakowski dziennik PPS «Naprzód» w latach 1919–1939 jako przedmiot badań. Konferencja naukowa nt. „Książki, czasopisma, biblioteki Krakowa i Lwowa w XIX i XX w.” Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej WSP w Krakowie.
- 28–29 XI 1991 dr Krzysztof Woźniakowski: „Wkład Krakowa w «literaturę Generalnego Gubernatorstwa» 1939–1945 (przyczynek do dziejów jawnej działalności literacko-wydawniczej czasów okupacji hitlerowskiej)”. Konferencja naukowa nt. „Książki, czasopisma, biblioteki Krakowa i Lwowa w XIX i XX w.” Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej WSP w Krakowie.
- 28–29 XI 1991 dr Grażyna Wrona: „Biblioteki i księgozbiory krakowskich towarzystw naukowych w latach 1886–1939”. Konferencja naukowa nt. „Książki, czasopisma, biblioteki Krakowa i Lwowa w XIX i XX w.” Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej WSP w Krakowie.
- 12 XII 1991 dr Józef Szocki: „Funkcjonowanie bibliotek szkolnych w świetle raportu opracowanego w KBiIN WSP w Krakowie”. Seminarium naukowo-dydaktyczne nt. „Biblioteka w systemie edukacji narodowej”.
- 27 II 1992 dr Józef Szocki: „Biblioteka szkolna jako ośrodek informacji”. Seminarium naukowo-dydaktyczne nt. „Biblioteka w systemie edukacji narodowej”.
- 20 IV 1992 dr Józef Szocki: „Funkcja rewalidacyjna bibliotek na przykładzie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu”. Konferencja naukowa nt. „Zastosowanie biblioterapii w procesie dydaktyczno-wychowawczym”. Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Wałbrzychu.
- 23 IV 1992 prof. dr hab. Jerzy Jarowiecki: „Transformacje prasy w Krakowie”. Seminarium naukowe nt. „Transformacje prasy polskiej”. Uniwersytet Warszawski.

- 29 IV 1992 mgr Lidia Ippoldt: 1) „Proces biblioterapeutyczny w szkołach specjalnych”; 2) „Elementy biblioterapii w leczeniu dziecka chorego na cukrzycę”. Konferencja naukowa nt. „Zastosowanie biblioterapii w procesie dydaktyczno-wychowawczym”. Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Wałbrzychu.
- Ponadto: prof. dr hab. Ryszard Ergetowski: „Epistolarna spuścizna berlińskiego wydawcy K. Forstera”. Instytut Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN w Warszawie.
- prof. dr hab. Ryszard Ergetowski: „Przemówienie o związkach H. von Kleista z Polską”. Sesja naukowa poświęcona twórczości H. von Kleista.

4. Zebrania naukowe Katedry

- 10 X 1990 dr Józef Szocki: „Książka dla ludu w Galicji w II połowie XIX w.”
- 7 XI 1990 mgr Marek Glogier: „Czasopisma polskich mniejszości wyznaniowych w latach 1944–1990”.
- 5 XII 1990 dr Grażyna Wrona: „Biblioteki i księgozbiory krakowskich towarzystw naukowych do 1939 r.”
- 9 I 1991 mgr Lidia Ippoldt: „Biblioterapia w piśmiennictwie naukowym. Problemy terminologiczne i metodologiczne”.
- 13 II 1991 dr Bożena Pietrzyk: „Problemy kultury w prasie konspiracyjnej obozu narodowego (1939–1945)”.
- 6 III 1991 dr Marek Pieczonka: „Wydawnictwa pozanaukowe «Księgarni Wydawniczej TEiM» po 1945 r.”
- 17 IV 1991 dr Danuta Adamczyk: „Działalność lwowskich towarzystw nauczycielskich w okresie autonomii”.
- 5 VI 1991 mgr Alfred Toczek: „Dzieje «Naprzodu» w latach 1919–1939”.
- 12 VI 1991 prof. dr hab. Józef Szczepaniec: „Wielki Sejm wobec wolności słowa i cenzury”.
- 6 XI 1991 prof. dr hab. Jerzy Jarowiecki: „Lektura Władysława S. Reymonta przy pisaniu powieści historycznych”.
- 13 XI 1991 dr Józef Szocki: „Biblioterapeutyczna funkcja czytelnictwa dzieci niewidomych”.
- 8 I 1992 dr Henryk Czubała: „Personalistyczny ethos intelektualisty – rola pisarza”.
- 22 I 1992 dr Barbara Kamińska-Czubałowa: „Zbiory biblioteczne Piotra Moszyńskiego (1800–1879)”.

- 26 II 1992 prof. dr hab. Ryszard Ergetowski: „Relacja między K. Forsterem i J.I. Kraszewskim w świetle ich korespondencji”.
- 25 III 1992 dr Tadeusz Frączyk: „Krajowe i zagraniczne źródła nabywania książek i rękopisów przez Bibliotekę Czartoryskich w wiekach XIX i XX (do 1939 r.)”.
- 8 IV 1992 dr Maria Konopka: „Adam Dominik Bartoszewicz – wydawca «Mrówki» 1869–1871”.
- 13 V 1992 dr Piotr Krywak: „Od Sherlocka Holmesa do Jasona Bourne’a. Uwagi o poetyce powieści sensacyjnej”.
- 10 VI 1992 dr Anna Faber-Chojnacka: „Działalność Biblioteki Polskiego Towarzystwa Geologicznego w Krakowie”.